

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SZABADOS JÓZSEF

Szerkesztőség
Szentháromság tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdájára Szentháromság-tér 2. szám.

VIII. évfolyam.

Csongrád, 1910. március 20.

12. szám.

Választás előtt.

Az országgyűlést holnap után felosztják törvény ellenére és kiírják az új választásokat, hogy ha lehetséges, ezen választások által pártot, illetve többséget kapjon a mai darabont kormány.

Nem lévén politikai lap, az országos politikához, illetve az új választások által beállható új helyzethez nincs semmi szavunk. Ellenben a saját házi tűzhegyünket illetőleg néhány észrevételt kell feljegyeznünk.

A jelek arra mutatnak, hogy a választási harcokban az útközvetnek Csongrád lesz egyik színtere. Meg fogják kísérteni, hogy a függetlenségi és 48-as párttól elhódítsák a csongrádi mandátumot. Megtehetik ezt annál inkább, mert a csongrádi mandátum már ismételve volt kormánypárti kezekben s az új főispánnak minden esetre érdemül tudnák be, ha ez a kísérletezés sikerre vezetne.

Ennek dacára a függetlenségi és 48-as párt helyi vezetősége részéről semmi előkészületet nem látunk arra, hogy a sikert a 48-as lobogó részére biztosítsa. Mintha csak azt várná, hogy a csongrádi mandátum ismét kardesapás nélkül fog ölébe hullani, mint a legutóbbi választáskor, mikor Faragó Antal egyhangú választás által jutott mandátumhoz.

Pedig a helyzet ma rosszabb, mint volt 1906-ban. Azóta ugyanis füstbe ment a sok szép reménység, vagy mondjuk helyesebben a reményteljes várakozás a jobb jövő iránt, mit a függetlenségi és 48-as párt többségre jutása helyezett kilátásba. Sőt a helyi táborban is elhidegülés észlelhető, mert nincs senki, ki a pártot összetartsa.

Nem is történt semmi, ami a függetlenségi és 48-as párt megerősödését eredményezhette volna. A kör részére a házivétel mindaddig elmaradt. Pedig azt kilátásba helyezte a mostani függetlenségi és 48-as képviselő úr a választás alkalmával. Igéretéről azonban megfélekedezni látszik.

Sőt azt kell tapasztalunk, hogy a rendezett tanács visszaállítása sem érdekli a mostani képviselő urat és a 48-as párt vezetőségét. Legalább mindaddig nem látjuk ott nevüket azok között, kik a rendezett tanács visszaállítását kívánják. Pedig ez a visszaállítás életkérdés városunkban a függetlenségi és 48-as pártra, mert ez az egyetlen mód és út arra, hogy megszorodjék a képviselő választók száma és bele kerüljenek a lajstromba azon kiscgazdák és iparosok, kiket eddig érintetlenül hagyott a választások korrupciójára, mert adójuk nem ütötte meg a cenzust.

A pártlapban sincs soha egy árva szó a rendezett tanács visszaállításáról, ami

arra mutat, hogy akik a lap háta megett állanak, nem barátjai a rendezett tanácsnak. Hogyan képzelet tehát azt a tisztelt pártvezetőség, hogy majd meleg érdeklődéssel sereglenek a független polgárok a 48-as zászló alá, mikor el vannak hanyagolva azon érdekek, melyek a hazafias polgárok szívét, lelkét ezen lobogóhoz fűzhetnék?

Aztán pedig még az is egyik oka az elhidegülésnek, hogy nagyon élénk emlékezetben van még úgy Faragó Antalnak, mint dr. Szarka Mihálynak és szűkebb környezetének az a különös szereplése, hogy ámbár 48-asoknak vallották magukat, ismételve szavaztak az elvű 48-as párt legyűrésére és csakis akkor csatlakoztak ezen elvű 48-as párthoz, mikor kezükbe vehették a megmunkált talajt a mandátum birtokbavételére.

Hát ezen különös szereplést meg lehet és meg is kell bocsátani a pártvezetőség érdekében, de elfelejteni nem lehet, még pedig annál kevésbé, mert soha még csak pártértekezlet sincs tartva azon végre, hogy felkaroltassanak a néperdekek, hogy felvilágosíttassék a nagyközönség akár az ország helyzetéről, akár az életbe vágó városi érdekekről.

Még csak azon érintkezés sincs fentartva a választók és a képviselő között, amit a képviselői beszámolóok szoktak eredményezni. Egyetlen nevesebb vidéki képviselő nem fordult meg képviselőnk társaságában itt Csongrádon azon végre, hogy lelkesedést öntsön a pártszellembe.

Sőt a képviselő úr sem áldozott tudtunkkal arra, hogy akár valami emlékművel, akár valami alapítvánnyal meghódítsa a választói szívét mandátuma számára. Pedig talán illett is volna adott ígéretéhez, hogy ha lakóhelyet nem szerzett a 48-as népkörnek, legalább képviselői fizetéséből tett volna félre e célra évenként néhány száz koronát, hogy ne épen családi meggazdagodásra szolgáljon az a képviselői fizetés, melyre ő vagyoni helyzeténél fogva különben sincs rászorulva.

Szükségesnek tartjuk ezt megemlíteni különösen azért, mert az a helyiség, melyben a 48-as népkör van jelenleg eltemetve, inkább lebujhoz, mintsem pártkörhöz hasonlít és inkább alkalmas szennyes, ronda voltánál fogva a párttagok elidegenítésére, mintsem meghódítására.

Mindezeket pedig nem gáncoskodás okáért soroljuk fel a választások küszöbén, mert utoljára is független ujság vagyunk s mint ilyenek semmi mást, mint a közérdeket szolgáljuk és személyünket illetőleg nekünk úgy is jó, ha a függetlenségi és 48-as párt figyelmen kívül hagyja tulajdon pártjának érdekeit.

De a 48-as zászló becsülete és győzedelme nem lehet közömbös előttünk

és ha valaki ezt a zászlót a kezébe meri venni, attól megköveteljük, hogy ne csak akkor keresse a választók barátságát, mikor szavazatokra van szüksége, hanem teljesítse kötelességét akkor is, mikor a választóknak van szüksége az ő barátságára. És aki egy párt élére mer állani, akárkinek hívják is, állja meg helyét minden körülmények közt és tudatával bírjon felelősségének, mely a kötelességek elmulasztásából és a zászló esetleges bukásából reá háramlik.

— **Főispáni beiktatás.** Tegnap ment végbe dr. Cicatricis Lajos új megyefőnök beiktatása Szentesen, az előirt program szerint, melyen csupán annyi változás történt, hogy ellenzék, elvi következetességből, ezen beiktatástól távol maradt. Nem ünnepelheti és tisztelgésével nem tüntetheti ki ugyanis önértetes, alkotmánytisztelő polgár azt a megyefőnököt, kit a bécsi önkényuralom kirendeltségeként szereplő alkotmányellenes kormány állított a megye élére. S ha már bizalmatlanságot szavazott a megyei ellenzék a törvényhozás mindkét háza által megbélyegzett kormánynak, nem lehet bizalma azon megyefőnök iránt sem, ki ezen kormány kegyeiből vállalkozott vármegyénk igazgatására. Ebből le is vonhatja dr. Cicatricis Lajos magának a konzekvenciát, a melynél fogva nem tekintheti őt a megyei ellenzék másnak, mint egy törvénytelen kormány alkotmányellenes eszközének s mint ilyen végleg bukott és leszerelt egyénnek, a mint helyre áll az alkotmányos rend hazánkban. De talán vigasztalja magát, mint bukott nagyság, az új megyefőnök azzal, hogy akkor meg nyitva áll előtte a Fekete Márton nyugalomba vonulásával üresedésbe jövő társulati főigazgatói állás; mert csakis e kilátás reményében vállalkozhatott a megyefőnökség nem épen dicsőséges pünkösdi királyságára.

Nagy mosakodás.

A közmondás szerint: nagypénteken mossa holló a fiát. Már, hogy miért épen nagypénteken? azt bizony nem tudjuk megmondani, de az bizonyos, hogy akár miként mossa is nagypénteken, vagy más napon az a szegény holló az ő fekete fiát, még sem lesz abból fehér holló.

A keresztény gőzmalom részvénytársaság igazgatósága azonban nagypéntek helyett husvét második napján akar nagy mosakodást végezni, amennyiben ezen napra hívta össze a társaság rendkívüli közgyűlést, mely hivatva lesz határozni a február 20-iki rendes közgyűlésből kiküldött, mérlegvizsgáló bizottság jelentése fölött.

Mondhatjuk azonban, hogy ez a nagymosakodás elég szárnalmas látványt fog nyújtani, amennyiben igazgatóság azzal védekezik a bizottság javaslata ellen, hogy ő ezért becsülte le, tegyük hozzá mindjárt; indokolatlanul, a raktáron levő búza, liszt és faanyagok árát, mert hálta nem lehet azokat majd a leltári áron értékesíteni és akkor veszteség éri a részvénytársaságot és nem lesz miből a részvényeseknek osztalékot nyújtani?

Hát ezt a védekezést bizony józan észszel elfogadni nem lehet; mert ha még jogos volna

is a félelem, aminthogy ma nem az, hogy a raktáron levő készleteket nem lehet a leltárban kitértetett áron értékesíteni, akkor sem az a helyes eljárás, hogy a mutatkozó nyereséget indokolatlan leütésekkel tüntessék el a mérlegből: hanem, hogy tegyenek javaslatot a közgyűlésnek, ezen nyereségből egy osztalékalap elkülönítésére; mert így a vak is láthatja, hogy az elbujtatott jövedelem egy szabad préda, melynek eltűnéséért senkit sem lehet felelősségre vonni.

Es éppen itt van egy súlyos hiba a malom kezelésében. Mióta ugyanis ezen iparvállalat főnáll, állandóan szakértelem nélküli igazgatók kezelték. A mi indokul szolgál arra, hogy minden igazgatósági tag született vezérigazgatónak képzelettel magát, habár annyit ért az üzemműködéshez mint a hajdú a harangöntéshez. És így természetesen, ha ilyen igazgatás, üzleti szellem hiányában nem képes a raktáron levő anyagokat a leltárban kitértetett áron értékesíteni. Mert bizony azzal, hogy az igazgatósági tagok, nagy bottal a kezükben, végig sétálnak az ipartelepén, vagy beülnek az irodába pipálni, vagy hogy a vezérigazgató megkínálja a csúvárosokat és egyéb alkalmazottakat kostókkal, még nem lehet üzletet csinálni.

A helyzet javításához tehát föltétlenül megkívántatnék, hogy szakképzett igazgató állítsák az ipartelep élére, ki megfelelő üzleti szellemmel és ellenőrző képességgel rendelkezik; mert annyi bizonyos, hogy csak széles látókörű tapasztalt szakértő tudná kellőképpen értékesíteni azon nagy munkaerőt a részvénytársaság javára, mi ezen iparvállalatban rejlik.

De ezt kizártnak kell tartanunk a mai körülmények között. A mai vaskalapos, maradi igazgatóság soha sem fog a józan belátás azon színvonalára emelkedni, hogy elszánja magát ily radikális változtatásra a részvénytársaság érdekében, mikor még Hegyi Antaltól is azért iparkodott szabadulni alattomos eselszövevények útján, mert a társaság üzletkörtét tágítani akarta.

Olyan igazgatóságtól, mely ilyen óriási kudarc után is képes helyén maradni, minő a mérleg tekintetében kiderített csúfos visszaélés, ne várjanak a részvényesek semmi jót.

A másik nagy mosakodást Baranyi Pál főmolnár vitte véghez a Tiszavidék fekete vasárnapi számában. A mely azért nagyon érdekes, hogy nyilatkozatában rendre beismeri az általunk felhozott adatokat, hanem azért mégis azt akarja elhitetni, hogy mi rosszakaratulag rágalmazzuk az iparvállalatot.

Hivatkozik aztán Hegyi Antalra, mint élő tanúra, aki bizonyíthatja, hogy Baranyi Pál alatt mintaszerű vezetésben részesül a keresztény gőzmalom. Hát ezt a tanút mi is elfogadjuk és ugyancsak Hegyi Antallal tudjuk igazolni, hogy az igazgatósággal kénytelen volt oly értelmű határozatot hozatni, mikép az őrlésnél mutatkozó hiányok a főmolnár havi lisztjárándóságából vonassanak le és többé nem kellett a liszthiányokat az ellenőrnek a társaság készletéből pótolni.

Ugyancsak Hegyi Antallal kívánjuk tanúsítani, hogy Baranyi Pál főmolnár, ez a tisztakézű ember, a társaság alkalmazottjaival szokja istállójából a trágyát kihordatni, szénáját a padlásra felhánytatni és szecskáját levágnatni, vasárnap babját kitesztáztatni stb.

Igy hát rendben vagyunk a tanúbizonyítással és azzal, hogy rágalma-e a Baranyi Pál főmolnár személyével kapcsolatban lapunk hasábjain közölt adatok? Melyekhez csupán annyit kell még hozzáadnunk, hogy mindezen gazdálkodás az ellenőrzés hiányából folyik.

Az a rövid idő, mely alatt Hegyi Antal, mint igazgató a telepen lakott, bizony erősen meglátszik a mérlegen, mert a nap minden órájában képes volt az ellenőrzést és felügyeletet teljesíteni: hanem most, mikor az igazgató és könyvelő csak műkedvelői szerep végett járnak ki a telepre, bizony megváltozott az ipartelep arculata; mert az alkalmazottak mindenike azt teheti, a mi neki jól esik és csipheti, haraphatja és elkezelheti a társaság vagyonát ott, ahol éppen hozzá fér.

Ennyit a nagy mosakodás érdekében!

Az önállóság felé.

Végre tehát megindultak az aláírások arra nézve, hogy az adófizetők kérjék Csongrád elvesztett önállóságának visszaszerzését.

Természetesen minden igaz ügynek vannak ellenségei. Itt is úgy van. Azonban a bírójelöltek vagy bírók ellenzését az adófizetők nem vehetik komolyan, hiszen jól tudja mindenki, hogy ők csak akkor viselhetnek bírói hivatalt, ha Csongrád a jobbágy világra emlékeztető szolgálai helyzetben marad.

Erről tehát nem kell felvilágosítani a csongrádi népet, amelynek volt elég oka megbánni, hogy miért vetette magát alá a szolgaság igájának, mert a kihágási és rendészeti ügyeken kívül, alig érintkezik az adófizetőkkel a szolgabíróság, s hogy miért lenne tehát szüksége két oldalról alárendelni magát a szolgálai függésnek, igazán neveltséges dolog lenne, mikor az költségesebb és nehezebb, mint a független, önálló helyzet, vagyis a rendezett tanács. E lapokban már el volt mondva számtalanszor, hogy a legfőbb hátrányai a mai szolgaságnak a következők: hogy terhesebb, mint a rendezett tanács és a közterhek emelésére van egy kegyetlen adóemelő csavarja, gépje.

Ez az adóemelő gép a 60 tagból álló képviselőtestület, amelynek kétharmad részével rendelkezik az előjáróság, ellenben 200 tagból álló képviselőtestülettel nem lehet minden évben az adókat emelni, s minden hasznos eszmét, tervet lebukóztatni. A selyemfonógvár, a községi takarékos, a községi tűzbiztosítás, a gyümölcs-kivitel részvénytársaság, a népszínház, téglagyár, vízvezeték és más üdvös dolgok már régen megvalósultak volna, ha a képviselőtestület nem 60 emberre van összezsugorítva, mintegy jelképeül annak, hogy ilyen parányi itt az önrendelkezési joga.

Azonban három dolgot nem lehet eléggé hangsúlyoznunk, mikor arról van szó, hogy függetlenné kell tenni Csongrádot, a szolgálai helyzetből ki kell emelni.

Egyik az, hogy a város önállóságát arra fordíthatja, miszerint most már közterheit apaszthatja. Ekkor ugyanis évente 50—60 ezer korona segínyt kap, sőt még a vízvezeték létesítésére is évenként 2% törlesztést az államtól remélhet. Magas pótdadóit pedig tíz év alatt teljesen megszüntetheti, ha a holt Tisza medrének beültetéséhez hozzáfog komolyan, úgy amint azt évek óta sürgetem. A községi szervezettel pedig erre sohasem lesz képes. Itt minden hasznos dolgot, amit nem értenek meg, kigúnyolnak. Amit pedig ők dicsérnek, arról évek mulva derül ki, hogy szánalmas tudatlanságnál nem volt egyéb.

A másik ok tehát az önállóság visszaszerzésére az, hogy egy 200 tagból álló képviselő testület nem fogja kinevetni azt a régóta hangoztatott tervemet, miszerint kegyetlen szigorúsággal vegye be a szervezeti szabályrendeletbe a felekkel, a közönséggel való tisztességes bánásmódot, aminek hiányát annyi embertelen és felháborító példával láttam megnyilatkozni.

A Duna-Tisza csatorna kérdésével kapcsolatban áll az a kérdés is, hogy Csongrád továbbra is önálló képviselő választói kerületet képezzen-e, mint akkor, amikor rendezett tanácsú város volt és virágzó megyei központ, vagy pedig meg kell fosztani az önálló képviselő választói kerülettől, mert leszállozt a rendezett tanácsú városok közül a nagyközségek sorába.

A törvényjavaslat az eddigi tervezetek szerint azokat a községeket, amelyek most bírnak külön kerülettel, mind meg fogja fosztani eddigi jogaitól s helyettük a rendezett tanácsú városokat fogja önálló és több kerületekké alakítani.

Csongrád tehát erkölcsi halálának tenné ki magát, ha nem igyekeznék önállósítani magát a választói kerületek új beosztása előtt az utolsó percben.

Dr. Hollósy István.

HIREK.

— **Gyászév forduló.** Ma van Kossuth Lajos, a magyar szabadság nagy apostola, halálának tizénhatodik évfordulója, melyet kegyelettel illik minden alkotmányos érzelmű, magyar polgárnak megülni. Ő ugyan eltűnt hazánk élő, nagy alakjai közül, de nem haltak meg vele Magyarország függetlenségének nagy eszméi, melyek az ő lánglelkéből fakadtak. Azok időn és enyészeten át ragyognak, míg lesz egy szabadságszerető magyar a világon. Nyugodjék tehát békén a nagy halott a mindent elföldő sir hantjai alatt, de ragyogó eszméi világítsák be országunk haladásának és szabad fejlődésének útjait, míg eljutunk a Kossuth Lajos által mutatott ígért földjére.

— **Virághét.** A mai nappal belépünk a komoly áhitat hetébe, melyet röviden csak virághétnek szokás nevezni virágvasárnapjáról, melylyel kezdődik. Ma lesz templomunkban a barka szentelés és a Krisztus kinszenvedése történetének előadása. Szerdán, csütörtökön és pénteken délután három órakor Jeremiás siralmainak éneklése. Csütörtökön, pénteken és szombaton délelőtt 9 órakor a nagyheti gyászszertartások. Szombaton este 6 órakor pedig a dicsőséges föltámadás ünneplése.

— **Gyümölcsoltó Boldogasszony.** Nagypéntekre esnek Gyümölcsoltó Boldogasszony, vagyis Krisztus fogantatásának ünnepe, mely azonban a nagyheti gyász miatt ez évben elmarad és csak is egyháziilag lesz április hó 4-én megtartva.

— **Eljegyzés.** Viglási János makói pályafelügyelő eljegyezte Török Péter makói földbirtokos kedves leányát, Annuskát.

— **József napja.** Tegnap ülték meg a Józsefnek nevű napját és egyebek közt seregesen keresték fel tisztelői Porubszky József apátplebánost, hogy szerencsés kívánataikat kifejezzék előtte. Ugyszintén lapunk szerkesztőjét. Az elhangzott jókívánatokhoz mi is szívből csatoljuk az: *ad multos annos-t.*

— **Szabadság ünnepünk.** Szabadság ünnepünk mult vasárnap déli előtt 9 és 10 óra között óriási részvét mellett folyt le a Kossuthszobor előtt s minden tekintetben sikerültnek mondható. De nem mondhatjuk ugyanazt az azon nap estéjén a 48-as népkörben tartott lakomáról, melyről sokan távol maradtak, kik máskor jelen szoktak lenni. Ami talán abban leli magyarázatát, hogy ez alkalommal 80 krajcárban volt megállapítva egy teríték ára, míg máskor csak 60 krajcár szokott lenni. — Ugyancsak vasárnap este volt a szabadság ünnep emlékére lakoma az ipartestületben és Szlavik János vendéglőjében, míg a polgári körben 14-én, a kaszinóban és Márkus János vendéglőjében pedig 15-én volt vacsora március 15-ikének emlékére.

— **Itt a tavasz.** Megenyhült a lég s vidul a határ — a költő éneke szerint — s maholnap itt lesz a fecske és a jó gólyamadár. A naptári tavasz holnap (márc. 21-én) délután 1 óra 3 perckor tényleg kezdetét veszi langyos szellővel, élethintő napsugárral, melyekhez csak egy kis jótékony eső kellene, hogy kicsalja a gazdák reményét, az elhintett magot a talajból.

— **Hát elmentek.** Nagy csapatban vonultak tegnap az őszeresek, hivatalnokok, tanítók és kereskedők, dr. Cicatricis darabont meggyefőnök beiktatására. Némelyek még asszonyaikat is magukkal cipelték. Kikhez aztán társul csatlakoztak a 48-as táborból Nagypál Imre községi bíró, Oláh Gergely és Bartók István, ki pedig csak nemrég igyekezett magáról letörölni a kétkulacsosság gyanúját. Sőt a gazdasági együletben is akadtak ilyen sok színű hazafiak, kik Forgó Mihály vezetése alatt siettek hódolatukat

bemutatni a darabont meggyőzőnek. És aztán mi hasznuk van belőle! Hát ilyen polgáraink vannak nekünk, kik semmibe sem veszik országunk alkotmányának durva megsértését, ha arról van szó, hogy rájuk pislantson a hatalom. Nem esoda aztán, ha ezek tudatában akkor rugja fel a bécsi kamarilla alkotmányunkat, mikor neki jólesik.

— **Mindent feláldoz** a beteg ember az egészségeért. Pedig kár kísérletezni, tapogatózni. Rendeljék meg az „Értekezés a villamos gyógy-módról” című könyvet, amelyben be van bizonyítva, hogy csúsz, köszvény, gyomorhajók, vérszegénység, álmatlanság, étvágytalanság, általános gyöngeség, melankólikus lelkiállapot, nemi gyengeség és túlságazott munka következményei ellen egy biztos szert tud a modern orvosi tudomány, a villamos gyógy-módot. E könyvet kívánatra ingyen és bérmentve küldi bárkinek zárt borítékban az Elektró Vitalizer Orvosi Rendelő Intézet Budapest, Semmelweis-utca 4. sz. félemelett 50. sz.

— **A választók névjegyzékének kiigazítása.** Mult. számunkban említettük, hogy e hó 14. és 16. napjain eszközli a központi választmány által kiküldött szűkebb körű bizottság a jövő évi választók névjegyzékének összeállítását. Ezen összeállítás az említett napokon tényleg megtörtént s a jelen évre érvényes névjegyzékből törölt s a jelen évre érvényes névjegyzékből töltött a bizottság 73 választót, kik vagy elhaltak vagy elköltöztek, vagy cenzusuk nem üti meg többé a kuria által megállapított mértéket. De fölvetett a törölték helyett 97 új választót s így a jövő évi képviselőválasztók száma 893 lesz, ha csak a felszámolás nem változtat még e számon. A jelen évben pedig 869.

— **A szépség.** Minden hölgynek legfőbb vágya, hogy szép legyen s hogy ezen célját elérhesse, mindenféle dolgokkal kengeti arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem sok esetben tönkre teszi arcborát úgy, hogy igen hosszú idő kell ahhoz, míg ismét helyrehozza. Köztudomású, hogy biztos és ártalmatlan szer az arc szépítésére és a szépség megőrzésére a Földes-féle Margit crème. Ez a világhírű szépítőszert már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc borát, eltünteti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrrakát, mitessert. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz. Ara: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona minden gyógyszárban és drogeriában. Postán küldi Gutori Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

— **Megölte a széngáz.** Gyovai György és Lantos János csongrádi földmunkások többet magukkal Ausztriában dolgoznak. A mult vasárnap este szénrel tüzeltek a konyhájukban lévő kályhában, mikor pedig aludni tértek, a kályha csövét bedugták. A szén még ekkor nem aludt el a kályhában és így gáz fejlődött ki, mely Gyovait megölte.

— **Női kalapkiállítás.** Schweiger Nővérek Kiskunfélegyházán Kossuth-utca 21. szám alatt, a volt dr. Propper-féle házban, női kalapkiállításukat megnyitották. A legmagasabb igényeket kielégítő női kalap modellek, egyszerű intézeti és angol kalapok, sport sapkák, gyermek fejkötők és kalapok, továbbá gyászkalapok dús választékban állandóan raktáron vannak. A vidékről jövő közönség részére, tekintettel az útiköltségre, jutányosabb árt számítanak, s ezért a nagyérdemű közönség mielőbbi becses látogatását kéri.

TÖRLEY PEZSGÓ.

— **Ellopták a pénzt.** Surányi Mihályné pacsirta-utcai lakosnőtől a mult héten a piacon 100 koronát elloptak. A tettest nyomozza a rendőrség.

— **Örvedetes esemény.** Tudatjuk a tisztelt közönséggel, hogy városunkban a „Gondviselés” orsz. központi temetkezési segélyző társulat helyi egyesületet létesített, amely igen örvedetes fogadtatásra talált, amennyiben rövid 1 havi fenállás alatt a tagok létszáma 120-ra emelkedett. Temetkezési segély 100 koronától 1000 koronáig jegyezhető csekély félvétenként fizetendő díjak mellett. Beiratásnál előre fizetni nem kell. Egyben jelezzük, hogy ezen humánus emberbaráti intézményhez maga az állam 460.000 koronával járult, úgyszintén a Gazdák biztosító szövetkezete tetemes összeggel támogatta, úgy hogy ma már az alaptőke meghaladja a három millió koronát. Bővebb felvilágosítás nyerhető és beiratkozni lehet Kiss Imre Szentesi-köruton levő tüzletében.

— **A vénülés elhárítása és az élet meghosszabbítása,** írta dr. Loránd A. karlsbádi fürdőorvos. Aki végigolvassa ezt a könyvet, nyomban látni fogja, hogy olyan problémával foglalkozik ez a könyv, mely nemre és társadalmi osztályra való tekintet nélkül mindenkit érdekel. De nemcsak foglalkozik a problémával, hanem meg is oldja. Loránd doktor a maga és az orvosi tudomány legkiválóbbjainak kutatásaira támaszkodva, megtanít a helyes és egészséges élet művészetére. Megtanít arra, hogy mint lehet legdrágább kincsünket, ifjúságunkat minél tovább megőrizni. Hogy mint lehet a betegségek egyik legkellemetlenebbike: a vénülés ellen sikeresen küzdeni. Mert kimutatja, hogy vénülés sem más, mint betegség. Még pedig olyan betegség, melynek már okát is ismeri az orvosi tudomány. És ez az ok: a vérmirigyek elváltozása, maga a betegség pedig krónikus önmérgezés. Ellene éppen úgy lehet védekezni, mint más baj ellen és ha már bekövetkezett, akkor is lehet gyógyítani. És a mi ennek a gyönyörűen megírt, előadásának közvetlenségével mindenkit lebilincselő munkának legnagyobb érdeme Loránd doktor nem marad meg az elméletnél, hanem megismertet bennünket a védekezés és gyógyítás módjával. Megtanít az egészség, az ifjúság megőrzésének tudományára, a szép és okos élet művészetére. Új távlatokat nyit meg előttünk és reménnyel, bizalommal tölti el szívünket. Eltünteti lelkünkben az öregségtől való félelmet. Elvezet bennünket a testi és lelki erőforrásaihoz, hogy merítsünk belőlük és ha tanácsaira hallgatunk, akkor elérhetjük azt, a mi után bizonyára milliók vágyódnak, hogy megőregedjünk anélkül, hogy megvégnüljünk! Ezt a könyvet el kellene olvasnia mindenkinek, aki törődik a maga és családja testi és lelki jóvoltával, mindenkinek, ki irtózik a korai aggságtól, erőt lankadásától, ki előrehaladott korban is fiatal akar maradni és ki sok-sok évvel a vállán szellemi és testi frissességben akarja élvezni mindazt, a mit az élet egyáltalában nyújthat. A szép kiállítású munka az Athenaeum kiadásában jelent meg és ára fűzve 4 korona, kötve 6 korona. Megszerezhető Bozó és Justin könyvkereskedése útján.

Kiadók és tulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

A kis gyermek elpusztul?

Adjon neki SCOTT-féle csukamájolaj Emulsiót és örömmel fogja tapasztalni, hogy állapota azonnal jobbra fordul, hogy csakhamar fejlődésnek indul és jókedvűvé válik.

A Scott-féle Emulsió

már gyakran visszazólitotta szüleitnek szeretett gyermeküket a halál kapujától.

A Scott-féle Emulsió

a legkiválóbb, úgy tisztaság, valamint az emészthetőség és gyors hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógyszárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Kiadó lakások. Tekulics Sándornak a Szivák-terén lévő házában két lakás, melyek több szobából és mellékhelyiségekből állanak, továbbá egy tüzelőhelyiség azonnal kiadó. Értekezni lehet Schvarcz Ignáccal Szentesi-körút 9. szám alatt, vagy a tulajdonossal levél útján Kisteleken.

Kiadó lakás. Gácsi Mihályné Úri-utca 37. szám alatti házában egy három szoba, konyha, kamra és speizből álló lakás haszonbérbe kiadó. Bővebbet a háznál és Cinóber Kálmán lisztkereskedőnél lehet megtudni.

Eladó ház. A Vasút-utca 59. szám alatt épülő Baesa-féle ház, mely áll 2 kétszobás lakásból, pince és mellékhelyiségekből, szabadkézből eladó. El nem kelés esetén április 24-től haszonbérbe kiadó. Bővebbet Hatvani György Félégyházi-út 28. sz. alatti üzletében.

Kiadó lakás.

Joannovits Istvánnak a gróf Andrássy-utcaiban levő házában 4 szobás lakás, 2 konyhával és ahhoz való mellék épületekkel együtt szt. György naptól kiadó, esetleg 200 négyszögöl kert, szőlővel és gyümölcsfákkal együtt szintén kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal Justh Gyula-utca 31. számú lakásán.

Hirdetmény.

Hivatkozással a 28000/907. sz. a. földművelésügyi miniszteri rendelethez, felhivatnak a földbirtokosok, miszerint a marokkói sáska jelenlétének megállapítása céljából 1910. évi április hó 15-ik napjáig a községi előjárásnál okvetlenül jelentést tegyenek, hogy az előirt intézkedéseket a községi előjáróság megtehesse. Csongrád, 1910. évi március hó 18-án.

Előjáróság.

Géphimzés.

Ujvári Jolánka értesíti a m. t. hölgyközönséget, hogy lakásán, Félégyházi-út 11. sz. alatt, géphimzést és stikkelést, továbbá monogramokat, ingtájakat, zsebkendőket, azsurókat, lyukas szegélyt olcsó árért elkészít. Kéri a m. t. közönség pártfogását.

Dr. RÓTH SÁNDOR gyakorló orvos Csongrád községben letelepedett és gyakorlatát megkezdte. Lakása Szentesi-körút 33. sz. a. Tekulics Mihály (gépész) házában. Rendel: d. e. 8-9 ig, d. u. 2-3-ig.

Magyar Vulkáncementgyár Részvénytársaság

Hőzponti iroda: Budapest, V., Sas-u. 25. sz. Telefon: 107-16. — Gyártelep: Selyp. — Telefon: Hatvan 46.

Ajánl: Elsőrendű selypi portlandcementet, Vulkánportland cementet, hifüno minőségűt, mely a portlandcement szabványait 50%-kal túlhaladja.

Eladó ház. Pozsár Józsefnek az Üri-utcában lévő újonnan épült háza, kedvező feltételek mellett, eladó. El nem kelés esetén azonnal haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet vasárnap és ünnepnap nevezett háznál.

Órajavitás.

Szöllősy Balázs órás értesíti Csongrád város t. közönségét, hogy lakásán: Justh Gyula-utca 4. szám alatt, bármilyen óra és ékszer javítást elvállal olcsó árak mellett.

Kiadó üzlethelyiségek.

Dr. Buk Hermannnak piactéri házánaál, 3 utcai üzlethelyiség, 1 utcai pince és egy jégverem azonnal kiadó.

Kiadó lakás. Kovács István Üri-utca 9. számú házában egy 2 szoba, konyha, speiz, kamra és padlásból álló utcai lakás Szt. György napra kiadó.

Eladó ház és hat háztelek.

L. Tóth István nyug. mérnök úrnak, a városháza alatt fekvő bökényi földjén, múlt évben épített úri laképületét és melléképületét, mely 328 négyzetöl háztelek területen fekszik és a mellette fekvő hat házteleket, egyenként 200 négyzetöl területtel eladja, esetleg a laképületeket április hónap elsejétől haszonbérbe kiadja.

Értesítés.

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesíteni, a hogy Félégyházi-út 7. szám alatt levő **sütő üzletemben**

naponta frissen készítek kisgyermeknek, gyermekágyasok, gyomorbaajosok részére karlsbadi kétszersültet, herkules gyermek kétszersültet, továbbá pozsonyi ánis és piskóta kétszersültet, melyek kávéhoz használva is kitűnőek. Ezen kétszersületek nálam, továbbá a helyi gyógyszer-tárakban és nagyobb fűszerüzletekben 10, 20 és 50 filléres csomagokban kaphatók.

A Dányi-féle kétszersült ára különként 2 kor. Ezenkívül megrendelésre készítek graham kenyert, krém szeletet, finom kuglófot, tejes kenyeret, pozsonyi mákos és diós patkót, továbbá gyümölcs kenyeret a legpontosabb kiszolgálás mellett.

Kérem a n. é. közönség becses pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Dányi János
sütőmester.

A hölgyek tudják legjobban

mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARC

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcórá tisztá legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arcórá ápolására, a szépség fenntartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

Margit Crème

az egyedüli szer, mely 5-6 szori használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szep- lőket, májfoltokat és az arcot fehériti, üditi és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Crème teljesen ártalmatlan. Páratlan és csodás arc-szépítő és a szépséget megőrző hatását pedig fényesen bizonyítja, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits u. Schönheits pflege” nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert.

Kapható az egész világon. Tégelye 1 korona.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható Csongrádon: Barna Henrik, Wiesner Lajos, Löw Adolf gyógyszer-tárakban.

SZŐLŐSGAZDÁK!

Homokon és kötött földön.

A ki borait mindenkor jó áron és hamar akarja eladni, ültessen Delaware szőlőt szántóföldekre is, és ha a hiányzó tökéit ezzel pótolja, az ilyen vegyes bor oly finom lesz, hogy

drágan és hamar elkel.

Ezt bizonyítjuk, kik már termeljék és bizonyítják a nagyborkereskedők, akik 60-80-koronáért is megveszik hektóját, ha százezer hold ilyen termelne is. Permetezés nélkül a múlt évben is peronosporától mentes nagy termést adott (holdanként 35 hektó.)

Vesszőről árjegyzék ingyen s bérmentve.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos **KÖLY** posta, távirtda és távbeszélő állomás.

L. levelezés magyar, német, horvát, szerb, roman nyelven.

5500

közjegyzőleg hitelesített bizonyítvány, orvosok és magánosok részéről tanúsítja, hogy a

Kaiser-féle mell-caramellák a 3 fenyő védjeggyel

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, hurut és számarköhögés ellen a legjobb gyógyszer.

Csomagja 20 és 40 fillér, doboz 60 fillér.

Kapható: Barna Henrik, Löw Adolf és Wiesner Lajos urak gyógyszer-tárakban.

Aki gyermekét szereti

és családját a ragályos betegségek ellen meg akarja védeni, az használjon

holozsvári Heinrich József-féle

Szent László fertőtlenítő pipere szappant.

Egyetemi tudományos vizsgálatok alapján bebizonyított tény, hogy ez a kiváló magyar találmány igen sikeresen használható mindenféle fertőző betegség megállítására, mert a különböző betegségek kört okozó esirait a legteljesebben elpusztítja s ezáltal mindenféle járványos betegség ellen — vörheny, difteria, tifusz, tüdővész stb. stb. ellen — a Szent László fertőtlenítő pipere szappan használatával a legsikeresebben védekezhetünk.

A teljesen méregmentes és kiváló illatu szappan a bőrt a legkisebb mértékben sem izgatja, sőt fehérré és puhává varázsolja, fertőtlenítő hatása következtében sok bőrbetegséget is gyógyít. Egy darab 70 fillér.

A Szent László fog-krém ragyogó fehérré tisztítja a fogat. Egy darab 70 fillér.

Ahol nem kapható, oda a gyár három darabot bérmentve küld.

Kolozsvári (Heinrich József)

= ásvány- és gyógyszappan-gyár részvénytársaság. =

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER MELLPASZTILLÁI

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktr:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI. Váci-körút 17. sz.

Kapható Csongrádon:

Barna Henrik, Löw Adolf és Wiesner Lajos gyógyszer-tárakban.

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított!